

OPERA

Sokszínűség, zörejek intermezzo után

Mintha csak egy közjáték lennénk túl, a bevált koncepció folytatásának lehettünk tanúi az elmúlt hétvégén az Operaházban. Szinetár Miklós főigazgató 1996 és 2001 között minden esztendőben másorra tűzött egy új magyar kompozíciót. Köztük volt ősbemutató és külföldön keletkezett zene-mű magyarországi premierje is. Meghirdette a milleniumi operapályázatot, amelynek nyertes darabját, Bozay Attila operáját (a szerző váratlan halála miatt) az alkotó nélkül vitték színre.

A végső hangszerelési munkákat növendékei végezték el, köztük Fekete Gyula, aki ugyanezen a pályázaton az egyfelvonásos kategóriában kapta meg a legmagasabb elismerést. Most az ő

művét mutatta be a Magyar Állami Operaház.

A megmentett város – lévén egyfelvonásos – nem játszható önállóan, ám ideális kiegészítője még nem komponáltatott meg, a színház A köpeny című operáját vá-

**FEKETE GYULA:
A MEGMENTETT VÁROS**

Magyar Állami Operaház

lasztotta mellé. A döntés elfogadható, Puccini muzsikája megadta az este alaphangulatát. A köpenyben finom életképek, zenei miniatűrök rajzolódnak ki – ezekből épül fel a tragédia. Kesselyák Gergely ezúttal is ízig-vérig színházi

embernek mutatkozott, a zenekar és a színpad között intenzív kapcsolatot létesített, így kellene lennie minden előadáson. A Puccini-mű hősnőjének, Georgette-nek Batori Éva adott életet és sorsot, vokális szempontból és színészilag élményszerűen.

A megmentett város librettóját ketten jegyzik, az eredeti színmű írója, **Eörsi István** és a zeneszerző Fekete Gyula. A háromfelvonásos groteszk drámát egyfelvonásossá sűrítették, a tartópillérek azonban nem sérültek, az építmény stabil, a történet primer jelentése hatásos. Halász Péter rendezése elsősorban szabadságot kínál a nézőnek: elfogadhatja, hogy ez az interpretáció így és erről szól, de – méltányolva a látottakat – fantáziája további

termékeny szellemi kapcsolatokat teremthet más műfajokban, más korokban létrejött alkotásokkal. Vakhit, lelki terror, lincselés, boszorkányüldözés. Lidi, a szajha, boszorkánypraktikákkal mentené meg városa lakót, azok Lidi elárlásával, az inkvizítor pedig a szajha máglyára küldésével váltaná meg életüket. Mintha misztériumjáték képei peregnek előttünk Buchmüller Anna minimalista kulisszájában. Király Anna jelmezei korhűek és kortalanok. Lidi (Balatoni Éva) ruházata – a romantikus Madonna-ábrázolások égkék és rózsaszín kelméje – ellentétet ad a „hivatásának”, a Borbély Elvis Presley alakban jelenik meg, Magdaléna olyan, mint mézeskalácsbáb egy falusi búcsúból, Vilmos pedig mintha most szökött volna De Sade márkai szomszédjából.

Sokszínűség, vállalt eklekticismus jellemzi Fekete zenéjét, belcanto fordulatok találkoznak köznap zörejekkel, csembalómuzsika a papírzacskó durranásával. A darabot Kesselyák Gergely tanította be és vezényelte mérhetetlen odaadással és a mű iránti tisztelettel. Az énekeseknek a zenei anyag jól megszólaltatható, a szövegartikulációval akadnak problémák, a férfi szereplők, Ambrus Ákos, Gerdesits Ferenc és Szüle Tamás jobban érthetők, Sárkány Kázmér Borbélya, Fried Péter Inkvizítora e téren is kitűnik. Herczenik Anna csak az Ybl-palotában kezdő, a Budapest Bábszínházban, Miskolcon, Gödöllőn figyelemre méltó teljesítményt nyújtott egy-egy Mozart-, Donizetti-szerepben. Mitilineou Cleo Magdalénából mulatságos szörnyeteget formál. És mi szívesen nevetünk vele és rajta, ám a végső megrendülés, a záróképváltotta katarzisz nem maradhat el. Ránk fér.

Mintha egy misztériumjáték képei peregnek előttünk

Fotó: Dezső Tamás

Albert Mária